

Р. П. С. р. II 122
Р. П. С. р. II 24/1863. 4

ВѢСТНИКЪ СРЕЊЕ

ЗА ГОДИНУ 1863.

Поштанска Книжица.

садржавајућа у себи најсрдечнии Поздравъ новога
Лѣта; нѣка полезна знања за домостроєнїе; нѣко-
лико народны веселы приповѣдака, и анекдота, а
купно и путну наредбу Ц. кр. Поштанскогъ Зва-
нїя у Новомъ Саду.

С' највећимъ страхопочитанѣмъ поднешена

одъ

Димитріа Димшића

Писмоноше при ц. кр. Пошти у Новомъ Саду.

У НОВОМ САДУ.

У ПЕЧАТЊИ ИГЊАТА ФУКСА.

Цѣлогъ новогъ Лѣта
Некъ Вамъ радость цвѣта
Добротвори мили
Среѣно поживили!

**Срдечный Поздравъ
НА НОВУ ГОДИНУ 1863.**

ИЛИ ПИСМОНОША МИТА

ОВАКО ЧЕСТИТА:

Освану намъ хвала Богу
Новогъ Лѣта среѣанъ данъ,
Добротворма онетъ могу
Тай поздравит' радостанъ.

Што свак' себи срдцемъ жели,
Некъ му даде благій Богъ,
Задовольи и веселни
Прославляли Творца свогъ.

Кой Вамъ здравлѣ, среѣу дае,
Задовольства сваког' сласть,
Божіега да с' признае
Свемогуѣства силногъ власть.

Вѣсти само текъ радостне
Некъ одсвуда долазе,
Добра дѣла да сладостне
Све утѣхе налазе.

Одтуд' среѣа Писмоноше
 Изльва се обилно,
 Добротвори радо троше;
 Онъ се прима умилно.

Дае му се даракъ радо,
 Благодарно кой прима
 Почитуюѣ' старо, младо,
 Бриге свое онъ снима.

Даруй само благій Боже!
 Писмоноша то моли,
 Да угодит' свима може,
 Трудомъ све задовољи.

Господаръ и папагай.

П р и п о в ѣ д к а.

Еданъ Господаръ усмотривши крозъ свой прозоръ, да нѣки люди на колима дрва вуку, изиѣе на полѣ, и запыта те люде, пошто они та дрва продаю, почне се съ нѣима погаѣати; но немогавши се погодити, отиѣе. Папагай, кой е на прозору стояо, повиче на люде: „Терайте унутра!“ Люди мыслеѣи да е Господаръ викнуо крозъ прозоръ да унутра дрва утераю, то учине, и почну дрва истоваривати. Господаръ е пакъ судіо, да су они пристали на ону цѣну, кою имъ е онъ давао. Кадъ дрва буду истоварена, люди заишту свое новце, али Господаръ хтѣде по своіой погодби да имъ плати, но люди на то не присташе, говореѣи, да е онъ нѣи самъ крозъ

прозоръ позвао, да унутра тераю. Садъ се Господаръ сѣти, да е то нѣговъ папагай учинити морао, плати людма колико су искали; но не хтѣде ни папагаю остати дужанъ, него чимъ люди одоше, онъ счепна свога папагая, и изчуна му на врхъ главе нѣколико пера. Кадъ после краткогъ времена ѣлавъ нѣкій Докторъ Господара посѣти, и папагай ѣлаву нѣгову главу усмотри, рекне онъ Доктору: „Вальда си и ты коме дрва куповао, па су те чупали?“

Ђаво и шегертъ.

(Приповѣдка.)

Шегртъ самъ у соби заоставши, примѣти, да на орману котарчица една съ яяма стои, узме нѣколико яя, упали свећу, и почне на свећи та яя пећи, па ести. Наеданпутъ удари Мѣйсторъ, и кадъ то види, повыкне на шегрта зачуђено: „А кои те е то ѣаво научіо?“ Шегртъ му брзо на то одговори: „Ђаво ме Господару и научіо.“ Но текъ напрасно иза пећке зачу се нѣкій гласъ: „Та лажешъ дѣте, да самъ те я научіо, кадъ самъ и самъ садъ првый путъ то видіо.“

Леня жена.

(Приповѣдка.)

Било една врло леня жена, па никадъ ништа нѣ радити хтѣла, найпосле већъ нестане іой сасвимъ кошуля тако, да е готово голишава кодъ куће сѣдити морала. Еданпутъ запыта дотичный Свештеникъ мужа нѣногъ, зашто нѣгова супруга нигда у цркву не долази, и нигда се не причешѣуе, а човекъ тай му исповѣди говорѣи: „Јо Попо! та како ће тужанъ, да иде у Цркву, кадъ е збогъ леньости нѣне готово гола остала.“ Но Свештеникъ, овай изговоръ не примаюѣи, одговори мужу: „То быти мора и зато она што има нека обуче, па некъ у Цркву доѣ.“ Кадъ мужъ кући своіой отиде, рекне онъ жени своіой, шта іой е Попа заповѣдію, да се она мора причестити. „Јо човече а како ѣу овако гола иѣи? него знашъ мужу шта! метни ты мене у едно буре, па ме унутра одваляй до цркве, пакъ ѣу се я тамо крозъ вранъ причестити. Мужъ послуша жену, метне ю у буре, и почне валяти. У путу случайно суерѣтне га кума, па га запыта: „Куме! а шта ты то валяшъ?“ На кое жена, познавши куминъ гласъ, товыче куми: „Мене, мене кумо! да се причестимъ.“ Јо ядна! „одговори іой кума, айде кући да ти я дадемъ кошулю пакъ се обуцы.“ Садъ ова леньштина повеиче изъ бурети: „А е ли шљоканица кумо?“ „Ніе,“ одговори іой кума него е лѣпо „установана.“ А ты валяй далъ,“ рекне она мужу, кадъ нѣ шљоканица, да се крозъ вранъ причестимъ.“

Цыганско кумство.

(Приповѣдка.)

Кумовао Србљинъ цыганину. Доведу цыганку и повову кума на ручакъ. Кадъ су се цыгани съ виномъ добро погрѣjali били, рекне свекаръ куму: „Башъ смо куме паметну снаю добыли, како е уку-ћу дошла, коме вели: Аго, коме гаго, а коме Господару!“ Но теби се куме чудимъ, нећешъ тако паметной куми и снаи нашой ни да наздравишъ. Ту садъ Србљинъ, узевши пуну чашу вина, овеко наздрави своіой хвалъной куми: „Жива здрава, и срећна да си кумо на многая лѣта!“ Но текъ што онъ то рече, али сви цыгани повикаше: „Девле, девле куме! не наздравля се тако нашой снаи.“ Кумъ зачу-ћенъ, што они овомъ нѣговомъ обычномъ наздравляню мане налазе, зпыта ій, како дакле треба снаи нѣовой наздравити? Садъ свекаръ му рече: „Овако се куме! нашой снаи наздравля: Празну торбу односила, пуну доносила, савіаче и гужваче са сла-ниномъ застирала, кобасицомъ преплетала.“

Да бы Писмоноша ползу домостроенію принео, ево:

Нуждна упутства.

1. При пресађиваню дрва.

Треба ископати прилично велику рупу, гди ће се дрво какво да пресади У ову рупу нека се ули три до петъ кантій воде, затимъ узме свѣже землѣ,

одъ оне избачене, и ову измѣша съ мотикомъ до-
тле, докле не буде као нѣко блато, ту садъ валя
усадити дрво, и сасути сву ону заоставшу землю
докле се годъ рупа та сасвимъ не заспе. Може се
такођеръ дрво за едно полъ сата, пре пресађиваня,
у води држати, и оваквимъ начиномъ могу се дрва
и у лѣто пресадити, која су цвѣтала, и лишће имаю.

8. Дрва малый плодъ даваюћа, на већій родъ привести.

У мѣсецу Фебруару добро е на воћкама едну
пукотиницу ножемъ преко коре засѣћи, и гранъ до-
бро очистити. Равно и у пролеће, кадъ у свой при-
роди цвѣтови наупе, и већъ къ своме развитку се
клоие, треба на кори оне гране, кою къ већомъ
плодоношеню привести желимо, са оштримъ ножемъ
урѣзати полъ или цѣо цолъ велику пукотиницу; или
ако е јоштъ слаба гранчица, која на ячой грани на-
словѣна е, може се на овой грани урѣзакъ тай учи-
нити, унаоколо, и као нѣкій прстенъ фрталъ цола
широкъ направити. Съ овогъ прстена валя кору сву,
до чистогъ бѣлогъ дрвета извадити, тако, да ни-
каква саюза не буде међу коромъ више и сниже пр-
стена. Овай прстенъ не треба ничимъ привезати, ни-
ти се шта выше о нѣму бринути; ербо ће природа
ову рану дрвета сама излѣчити, и на мѣсто оно,
нѣку чворуку направити, крозъ кою ће саюзъ ко-
ре опетъ постати, и то са много болшимъ родомъ

3. Средство, да вође на презебе.

Догађа се често, да зато вође не роди, што пупольцы дрва, при топлиемъ зимнѣмъ времену, врло рано изтераю, и затимъ одъ мраза презебу. У Фебруару и Марту, кадъ е земля јоштъ яко смрзнута, добро е врло сламна љубрета или леда и снѣга око-ло вођа, у прилично широкомъ кругу метути. Подъ овимъ покривачемъ полагано се земля крави, коренѣ дрва не добыя никакве ране, и изтериванѣ пуполяка удржава. Кадъ време пакъ наступи, да се выше одъ мраза бојати нема, треба онај покривачъ съ вођа скинути.

4. Предупредити да се жито не ужеже.

Найглавнии способъ, да се жито не ужеже, овај е, треба сасвимъ врло сѣме посѣјати. Зато валя сѣме, кое смо за усѣвъ опредѣлили, дуже сазрѣти дати, и да оно врло врло буде. Лако се постићи може, да незрѣло сѣме не може никако добра плода дати. Ако се допусти да ово сѣме за читаву годину дана престои, то се ово нигда неће ужећи. Ужеженѣ происходити понайвыше одъ несавршеногъ развитка сѣмена. Треба и то примѣтити, да не добро одма после ораня нѣиву сѣјати, него валя едно 8 до 12 дана пречекати, докле се нѣива мало не очисти. И то е врло пробитачно жито одъ жијка сачувати, кадъ се сѣме оно, што е за сѣянѣ опредѣлено, за нѣко-лико сатѣй пре сѣяня, у воду метне, у којој се мало негашена креча бацы.

5. Сврзнута яя опетъ потребнима учинити.

То бива, кадъ се фришка (свѣжа) бунарска вода са солю помѣша, и яя унутра метну. Тако ће мразъ изъ нѣи изићи, и она ће ду бити тако као и пре добра.

6. Яя за читаву годину свѣжа сачувати.

Треба она за оставлянь опредѣлена яя, почемъ се увѣримо, да су онм добра, са славиномъ намазати на на главу ий у сувъ песакъ, гепео или мекинъ у едномъ бурету метути.

Свѣжа яя одъ покварены овииъ се лако распознати могу, што свѣжа у води потону; а покварена одозго на води пливаю.

7. Да кокошке и у зиму яя носе.

Ко овоме е нужно, да се сѣме одъ коприве са нѣиномъ раномъ помеша. Да бы пакъ овога сѣмена у зиму имати могли, велике се коприве око края Аугуста одсеку, и осуше, изъ кои после сѣмена сама испадаю; а могу се купно и млатити.

8. Да крумпиръ врло богатъ родъ произведе.

Овай е поступакъ веѣъ одавно предлаганъ бывао но садъ се новимъ искуствомъ потврдило. Свакій землѣдѣлацъ нека у томъ испыгъ учини; но нека мудро у томъ къ дѣлу приступа. Тай поступакъ состоит се у томъ, да цвѣтъ одъ крумпира одкида се. Еданъ е землѣдѣлацъ дао одъ едногъ ютра землѣ, кое е еднако съ крумпиры насадио, премѣнително у

ѣдномъ реду за другимъ цвѣтове изчупати, и добыю в овай результатъ: Одъ 10 вретій крумпира, гди су цвѣтови изчупани было, добыю в 23 виноградске котарице крумпира, напротивъ одъ други 10. вретій, гди нѣ цвѣће чупано, добыю в само 5 виноградски котарица.

9. Крумпиръ по найвекой зими и мразу носити, безъ да се онъ смрзне.

Треба умочити джакове, у коима се зими крумпиръ носити жели, у ладну воду, изручити унутра крумпиръ. одозго опетъ полити джакове са ладномъ водомъ. На овай начинъ натоваренъ крумпиръ може найячу зиму и мразъ поднети.

Нѣке лѣкаріе.

1. Противъ пчеле убода.

Кога пчела убодѣ, томе врло ползуе индиго у у одной кашики воде размућенъ, кадъ се съ нѣимъ таки она убодена часть тѣла често маже. Таки после полъ сата, найдалѣ за еданъ сатъ, одлакшанѣ ќе се увидити.

2. Противъ кашля и кіявице.

Врло знаменито средство кашаль, и кіявицу одъ себе удалити састои се у томъ, да мы, при овой

невољи себи добаръ и якъ жалѣе тей зготовити дамо, у кой ради осладеня мало меда унутра метути треба, и затимъ врло мало сирѣта иридати. При кіявицы треба пити одъ овогъ вруѣогъ тея 6 до 12 добры кашика пуны, при кашлю такоѣеръ; а ако и вратъ боли, то треба са овимъ, теіомъ, да се вратъ изпира свакій данъ 20 до 30 пута.

3. Противъ главоболѣ.

Главоболя произлази изъ различни узрока:

1. Изъ препунѣня стомаха. При овомъ случаю треба изъ-ютра пити нѣколико чаша свѣже воде, и чинити дѣиженя по полю.
2. Изъ хрѣавогъ свареня стомаха. У овомъ случаю треба стомахъ поправити уживанѣмъ подкрѣплѣпляваюѣи ела, и укусъ производеѣимъ средствама, као: слачицомъ, биберомъ, горкомъ одъ пелена водомъ, горкомъ ракіомъ.
3. Ради многе крви. У овомъ случаю треба избѣгавати сва яка пиѣа, као каффу, вино, ракію и проча.

4. Противъ тога, кадъ се опече.

Ако се ко или вруѣомъ водомъ, или съ чимъ другимъ опекао, то таки треба умотати повреѣене части тѣла са ватомъ. Равно и мазанѣ са зейтиномъ врло е при опеченю полезно.

А н е г д о т е.

Турска Султани.

Лудвик XVI, краљ француски пусти се у разговор са своим из Турске дошавшим послаником, и слушајући с неописаном радошћу расказивања о многим женама и неограниченој сили великог Султана, узвикне по неколико пута: „То се зове Владатељ — ала да ми е тако владати!“ —

„Ј сам тек кратко време у Турској био,“ као неотице придода посланик, „али су за исто време мог бављенња Турцы и два султана угушули, а едног сметнули с престола.“

М у д р о с т е д н о г з в о н а р а.

Звонар е негде читајући у цркви пред народом житія светог Атанасия наишао на сократително име: с. Атан.; у брзом дакле читанью изговарао е: сатан. — То му мало бияше чудно, али будући е и далѣ наилазио на реч: сатан, сети се дужности да слу-

шателъ поучи о томе, те и учини следуюћим речма.

„Не чудите се, што нам речи сатане овако блага поучения лию—он е све то написао пре него што се учинио отпадником од Бога!“

П и я н и ц а.

Древна една пияница разболи се на смрт — Доктор се растане с њим рекавши му: „сутра сте око 7. сати у болъем свету!“ Болесник напречне све силе, те викне за доктором: „Чуєте с' — ево да се за колко оћете олби вина онкладимо, да ћу још до 9 сати живити!“ —

Д о к т о р.

У илици питао е доктор даму еду, да ли е ту већ воде пила, и чини л' јој добро. „Од прве чаше ни е ми добро било, од друге, и далъ после, било ми е много болъ.“ — „Тако почните сутра одма с другом чашом,“ пренише доктор.

У т о п л њ е н и ц а.

Жена една утопила се била у дунаву — глас стигне мужу, и он ни пет ни шест, него потрчи уз воду. — „Тако не ћете ви вашу жену никад наћи,“ реку му люди на обали. „она е морала водом доле отпловити.“ — „Не мойте веровати,“ одговори муж

— „Како му драго други раде, она е увек радила противно.“

С т р а ж а .

Грађанин едан прође поред страже пушећи Стра-
жар повиче: „Ако ћете овуд да пушите, а ви мо-
рате извадити лулу изъ уста.“

Ж е н е .

„Куд си се тако зауктио, рече нетко свом ми-
мопрошавшем приятелју, коєга се жена разболи на
смрт „Журим се к доктору — моя ми се жена
баш ни мало не допада!“ — „Стан' да идемо за-
едно, не допада се ни мени моя жена.“

Р а з г о в о р .

А. Али да си се јуче частио съ нама, бияше
тако дебеле свинѣтине, да е нисмо ести могли.

Б. Па шта сте чинили дакле?

А. Ипак смо ели.

Путна наредба

Ц. Кр. Поштанскогъ званія у Новомъ Саду.

За писма пошта у велику Кикинду путує сва-
кій данъ у 4 сата после подне.

За писма пошта у Сомборъ полази свакій
данъ у 2 сата после подне. Каріолъ у Сомборъ
свакогъ Четвртка и сваке Неделъ у 2 сата после
подне.

У Земунъ свакій данъ у 8 сати изъ ютра.

За писма пошта у Осѣкѣ. Свакій данъ у 10
сатій пре подне; возна пошта (Фарпостъ) свакогъ
Понедѣльника, Четвртка. и Недѣлѣ.

За писма пошта у Паланку, свакій данъ у 12
сатій у подне. — Каріолъ, свакогъ Вторника и
Суботе у 12 сатій у подне.

Рекомандирата писма и писма съ новци за-
едно са пакетима, свакій данъ се само до подне
примаю.